

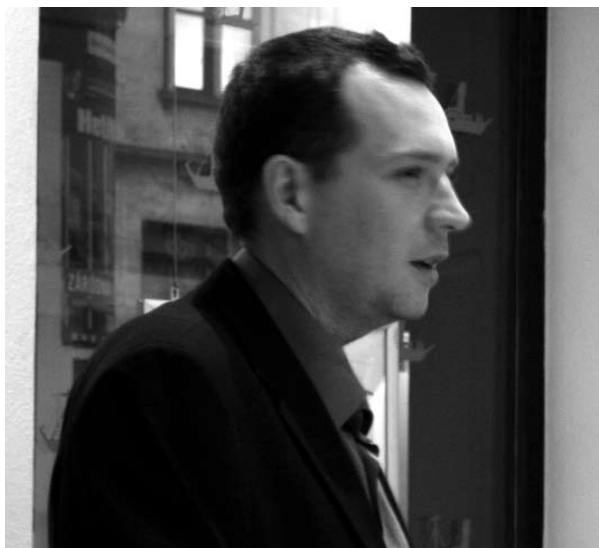
Szöllőssy Kálmán fotója (1887-1976)

Danubius fluvius – Képfolyam

Duna-menti összefogással készült a Közép-európai Kulturális Intézet és a budapesti Szlovák Intézet sokszínű, soknyelvű kiállítása. A dunai hajózás tárgyai mellett a múlt század első felében készült archív fényképek, amatőrfilmek segítettek felidézni az előző századok eseményeit, még inkább a hangulatát. A sokféle installáció, a korai térképek és a csúcstechnikával készült műholdfelvételek is a folyó változatosságát, sokféle jelentését hozzák közelebb a látogatóhoz. A kiállítás több, határon inneni és határon túli múzeum együttműködéséből állt össze, a Duna-völgyi együttműködés és együttélés példjaként.

A kiállítás egyik fontos célja, hogy fölvesse Budapest, Magyarország, Közép-Európa és a Duna viszonyának újragondolását. Budapestet az alsó rakparton futó autópálya gyakorlatilag elvágtatta attól a folyamtól, mely

valaha az életet biztosította és a legfőbb szabadidős tevékenységeket tette lehetővé. Budapest élő kapcsolata a vízzel gyakorlatilag megszűnt, de a térség egészében hasonló történt: a Duna jószerivel metaforává

Papp Sándor, a kiállítás egyik kurátora,
a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumának munkatársa

Milan Kurucz, a Szlovák Intézet igazgatója
és **Peter Weiss**, Szlovákia budapesti nagykövete

szűkült a közép-európai köztudatban. A kiállítás célja, hogy az interaktív és patchwork-szerű megoldásokkal arra az elfeledett tényre emlékeztesse a látogatóit és a járókelőket, hogy a Duna elsősorban nem valamiféle

összekötő (és/vagy elválasztó) metafora, hanem élő és élhető víz, folyam. Sokszínű, soknyelvű és változatos. Épp olyan izgalmas és gazdag, mint a neki szentelt kiállítás. Sok mindent beleképzelünk, sokféle tulajdon-

Ratislav Púdelka, a Szlovák Nemzeti Múzeum főigazgatója, **Masát András**, az Andrassy Egyetem rektora, **Czukur József** a KÜM képviselőjében, **Peter Weiss**, Szlovákia budapesti nagykövete, **Kálnoky-Gyöngyössi Márton**, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatóságának főigazgatója (ma a NefMin helyettes államtitkára), **G. Kovács László** tolmács, **Módos Péter**, a KeKI igazgatója, **Schneider Márta** kulturális szakállamtitkár és **Milan Kurucz**, a Szlovák Intézet igazgatója

A fotókat Pálfi Anna készítette

A közönség

Kende Tamás, a kiállítás egyik kurátora,
a Pest Megyei Múzeum munkatársa

A fotókat Pálfi Anna készítette

sággal, metaforával ruháztuk már fel, de igazából csak egyetlen biztosat tudunk róla: a folyásirányt.

A kiállítás szerves része a Rákóczi út, a KeKI és a Szlovák Kultúra épületének külső homlokzata és azok óriási üvegablakai: a kívülről is jól látható archív képek felkeltik a városlakók figyelmét és beinvitálják őket a kiállítás tereibe. Ez a megoldás nemcsak a folyótól már elidegenedett lakókat, de a városba érkező turistákat is megszólítja, bevonja a kiállítás élményébe.

A kiállítás

A fotókat Pálfi Anna készítette

Kálnoky-Gyöngyössy Márton,
a Pest Megyei Múzeumok igazgatóságának főigazgatója,
(ma a NefMin helyettes államtitkára)

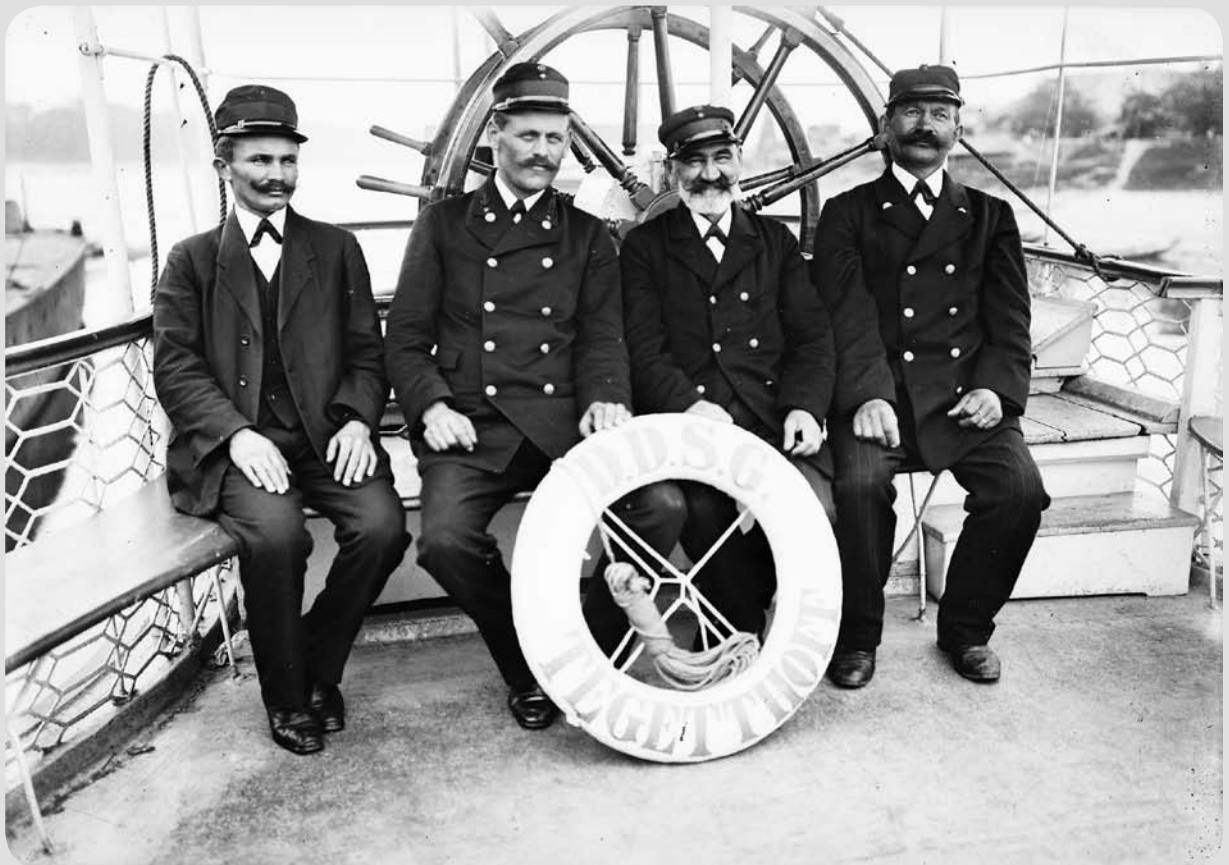

A kiállítást **Schneider Márta**
az OKM kulturális szakállamtitkára nyitotta meg

A belső terek több szinten mutatják be a folyó sokféle arcát. Folyamatos, a figyelmet szüntelenül ébren tartó képfolyam tárul a látogatók elé: a korai térképektől a

műholdfelvételek alapján készült animáción keresztül amatőr és művészi fotók, filmek idézik meg a kortalan folyam elmúlt három évszázadát. A mozaikszerűen

Fotók a kiállítás anyagából

Johann Eilingsfeld fotója

szervezett anyagnak – ahogy a folyamszabályozások előtti Dunának is – számos ága, ha tetszik: folyása van. Bárhol, bármelyik ágán kapcsolódik be a kiállítás látogatója a „képfolyamba”, mindig ugyanazt látja, másképp és más-más műfajok segítségével: a Dunát. Az installációk segítségével a látogató tucatnyi tematikus tér között válogathat, hol akar megpihenni, leülni vagy épp gyorsabban továbbhajózni. Korok, helyszínek, színek és műfajok változatos felmutatása érzékelteti a látogatókkal, hogy a Duna is folyamatosan változik. Ami ma Budapesten kő- és betonmederbe szorított kanálistnak tűnik, az is nagyon élő folyam. Mint minden folyamban, úgy a „képfolyamban” is gyakoriak az örvények; ezek a látványos enteriőrök szinte beszippantják a látogatókat. Ilyen a múlt század első felében hajózó mohácsi hajóskapitány üvegnegatívjai alapján készült sorozat, Vadas Ernő vagy Szöllőssy Kálmán dunai tárgyú művészi fotói, a háború előtt készült fekete-fehér dunai híradófilmek, az 1956-ban készült első nagy Duna menti színes dokumentumfilm, a 2006-os leg-

Pálfi Anna fotója

Tóth G. Péter, a kiállítás egyik kurátora, a Veszprém Megyei Múzeum munkatársa

utóbbi árvízről készült pozsonyi amatőrfilm. A képfolyam képei – akár állnak vagy mozognak, színesek vagy fekete-fehérek, neves művészekről vagy névtelen amatőröktől származóak, partról, hajóról vagy épp re-

Johann Eilingsfeld fotója

Vadas Ernő fotója

Pálfi Anna fotója

pülőről, sőt műholdról készültek, békés csendéletet ábrázolnak vagy árvízvet – ugyanazt a folyamat hozzák emberközelbe. Ebben a folyamatban – a képek tanúsága szerint – lehet fürdeni, hajózni, halászni, horgászni, aranyat mosni, lehet homokzsákokkal küzdeni ellene és betonteknőbe szorítani. Egyvalamit nem lehet tenni vele: kisajátítani, elidegeníteni, hátat fordítani neki.

A kiállítás megálmodói az elidegenedés és a kisajátítás ellen is küzdve értelmezték újra, eleven folyóként a Dunát. A kiállítás Dunája a tér hol széttartó, hol összefutó ágaiban mégis közös mederbe tereli a látogatók gondolatmenetét azzal, hogy élő folyóként, képfolyamként jelenik meg.

Az anyag sok forrásból állt össze, valódi Duna-memti, nemzetközi összefogás eredményeként. A Pozsonyi Nemzeti Múzeum, a Pozsonyi Városi Múzeum, A Kárpáti Németek Múzeuma, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma, az esztergomi Duna Múzeum, a váci Tragor Ignác Múzeum, a szentendrei Ferenczy Múzeum, a Mohácsi Múzeum és a Pécsi Egyetem együttműködé-

Czukor József, a Duna-bizottság elnöke, a KÜM szakállamtitkára, ma Magyarország berlini nagykövete mond beszédet

sével (valamint a Filmarchívum, az MTV archívuma, a Szlovák Filmintézet mozgóképes anyagaival) jött létre az első Képfolyam kiállítás.

Kende Tamás

Vadas Ernő, *Horány*

Ismeretlen szerző, *Aranymosás*